

Στη σπηλιά του Αυξεντίου

Θα πάμε σήμερα στη σπηλιά του Αυξεντίου, κάτω απ' τη Μονή του Μαχαιρά της Κύπρου. Και θα περιγράψουμε τις τελευταίες του στιγμές και τη θυσία του.

Ήταν χαράματα της 3^{ης} Μαρτίου 1957. Ένα ελικόπτερο άρχισε να κάνει γύρους πάνω από την περιοχή. Οι Άγγλοι στρατιώτες προχωρούσαν ψηλαφητά. Φτάνοντας στη σπηλιά βρήκαν ένα όλμο που είχε ξεκάσει η ομάδα του Αυξεντίου στους θάμνους.

Ένας στρατιώτης προχώρησε, έφτασε στη σκεπή της σπηλιάς. Έβγαλε κι άλλες πέτρες. Ένας αξιωματικός τότε φώναξε:

- Παραδοθείτε!

Βγήκαν απ' τη σπηλιά οι τέσσερις. Έμεινε μέσα μόνος για να πεθάνει σαν ήρωας ο Γρηγόρης Αυξεντίου.

Οι Άγγλοι τώρα ούρλιαζαν. Ένας τράβηξε κατά την μπούκα της σπηλιάς, Με μια ριπή, που ήρθε απ' τη σπηλιά έπεσε κάτω σκοτωμένος. Την ίδια στιγμή οι Άγγλοι ρίξαν μια χειροβομβίδα μες στη σπηλιά. Ο Αυξεντίου πληγώθηκε στο λαιμό και στο γόνατο. Το αίμα έτρεχε πολύ. Ο σύντροφός του, ο Αυγουστής Ευσταθίου, που είχε βγει έξω, λέει στον αξιωματικό πώς ο Αυξεντίου θα σκοτώθηκε. Ο αξιωματικός τότε τον πρόσταξε να μπει μέσα και να σύρει τον νεκρό. Τον έσπρωχνε κατά τη σπηλιά. Ο Ευσταθίου φώναξε:

- Μάστρε, μην πυροβολήσεις! Είμαι εγώ, ο Αυγουστής.

Ο Ευσταθίου μπήκε στη σπηλιά. Οι Άγγλοι απ' έξω περίμεναν.

- Γιατί ήρθες Αυγουστή; τον ρώτησε ο Αυξεντίου. Ύστερα φώναξε έξω στους Άγγλους:
- Ελάτε! Τώρα είμαστε δύο!

Το αίμα έτρεχε αβάσταχτα απ' τις πληγές του Αυξεντίου. Απ' τη σπηλιά έριξαν μια χειροβομβίδα. Οι Άγγλοι αποτραβηχτήκανε κι άρχισαν να ρίχνουν από μακριά κατά την μπούκα της σπηλιάς. Άλλοι πλησίασαν από πάνω. Στην αρχή

κατρακυλούσαν πέτρες στη σκεπή της σπηλιάς, ύστερα έριξαν δακρυγόνα. Από τη σπηλιά οι δύο Έλληνες έριχναν τις χειροβομβίδες που τους έμειναν.

Κατά τις δέκα η ώρα οι δυο της σπηλιάς αποφάσισαν να κάμουν έξοδο. Είχαν μια καπνογόνο βόμβα. Την έριξαν. Μα δεν πρόλαβαν να βγουν. Το όπλο του ενός είχε καλάσει. Ο Αυξεντίου το διόρθωσε, μα ήταν αργά. Ο καπνός είχε διαλυθεί.

- Κρίμα, βρε Αυγουστή. Χάσαμε την ευκαιρία.

Κοντά στο μεσημέρι οι Άγγλοι πλησίασαν, έχυσαν βενζίνη που κύλισε μέσα στη σπηλιά. Ύστερα έριξαν τρεις εμπρηστικές. Η σπηλιά γέμισε φλόγες.

- Παναγία μου, θα μας κάψουν! φώναξε ο Αυγουστής Ευσταθίου και βγήκε έξω από τη σπηλιά.
- Ο Αυξεντίου έμεινε μόνος στις φλόγες που λαμπάδιασαν το κορμί του.
- Στις δύο η ώρα το απόγευμα η ησυχία ήταν βαθιά στην πλαγιά του Μαχαιρά. Οι Άγγλοι πρόσταξαν πάλι τον Αυγουστή Ευσταθίου να μπει μέσα και να τραβήξει το νεκρό αρχηγό του.

Οι Άγγλοι κάλεσαν κατά το βραδάκι, το γέρο Πιερή Αυξεντίου να πιστοποιήσει ότι ο νεκρός ήταν ο γιος του. Τον θάψανε στο νεκροταφείο των φυλακών. Τώρα η σπηλιά αυτή είναι προσκύνημα λαϊκό. Χιλιάδες κόσμος, νέα παιδιά, γυναίκες, μάνες, ξεκινάνε απ' το νησί της Κύπρου για το μοναστήρι του Μαχαιρά, προσκυνάνε την Παναγιά, κι από εκεί κατηφορίζουν το μονοπάτι για τη σπηλιά.

Ηλίας Βανέζης

